

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

11.3.2014

B7-0265/2014

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van de verklaringen van de Raad en de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 110, lid 2, van het Reglement

over de invasie van Oekraïne door Rusland
(2014/2627(RSP))

Hannes Swoboda, Libor Rouček, Ana Gomes, Marek Siwiec, Tonino Picula, Knut Fleckenstein, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Liisa Jaakonsaari, Boris Zala, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Victor Boştinaru, Ivari Padar, Emine Bozkurt, Jo Leinen
namens de S&D-Fractie

Resolutie van het Europees Parlement over de invasie van Oekraïne door Rusland (2014/2627(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn resolutie over de situatie in Oekraïne¹ van 27 februari 2014,
 - gezien de conclusies van de Raad over Oekraïne van 3 maart 2014,
 - gezien de verklaring van de staatshoofden en regeringsleiders over Oekraïne van 6 maart 2014,
 - gezien het Memorandum van Boedapest betreffende veiligheidsgaranties, dat in december 1994 door Oekraïne, Rusland, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk is ondertekend,
 - gezien de Slotakte van Helsinki van 1975,
 - gezien het Handvest van de Verenigde Naties,
 - gezien artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat er onmiddellijk na het slagen van de Majdan-revolutie in Kiev een golf van pro-Russische demonstraties heeft plaatsgehad in diverse steden in het oosten van Oekraïne en op de Krim;
- B. overwegende dat mannen in legeruniformen zonder kentekens het parlement van de Autonome Republiek van de Krim hebben bezet en posities hebben ingenomen op strategische plaatsen op het schiereiland; overwegende dat een aantal gewapende individuen van het grondgebied van de Russische Federatie is gekomen en een gewapende aanval heeft uitgevoerd, waarbij zij de controlepost van de Oekraïense staatsgrenswacht hebben veroverd; overwegende dat het duidelijk is dat sommige gewapende individuen die actief zijn op de Krim, in werkelijkheid Russische soldaten zijn;
- C. overwegende dat pro-Russische demonstranten het gebouw van het regionale parlement in Donetsk hebben bezet en dat andere overheidsgebouwen zijn bezet in Charkov; overwegende dat de Hoge Raad van de Autonome Republiek van de Krim bekend heeft gemaakt dat hij voornemens is zich aan te hechten bij Rusland en dat met het oog hierop een referendum zal worden georganiseerd; overwegende dat de datum voor dit referendum een aantal keren is vervroegd en nu is vastgesteld op 16 maart 2014;
- D. overwegende dat de Federale Raad van de Russische Federatie op 1 maart 2014 zijn toestemming heeft verleend voor de inzet van gewapende strijdkrachten op het grondgebied van Oekraïne;

¹ Aangenomen teksten, P7_TA(2014)0170.

- E. overwegende dat Rusland beweert dat zijn militaire mobilisatie bedoeld is om Russischtalige gemeenschappen te beschermen; overwegende dat er geen bewijs is dat deze bevolking werd bedreigd door de autoriteiten in Kiev; overwegende dat bepaalde acties, bijvoorbeeld het niet ten uitvoer gelegde besluit van de Verchovna Rada om Russisch te schrappen als officiële taal van de overheid, evenwel angst hebben geschapen in de Russischtalige gemeenschap en dat naar dit besluit is verwezen als reden voor de separatistische aanspraken en voor de interventie van Rusland;
- F. overwegende dat de feitelijke bezetting van het Oekraïense schiereiland de Krim door Rusland een gevaar is voor de vrede, de stabiliteit en de veiligheid in Europa en wereldwijde gevolgen heeft; overwegende dat de algemene verantwoordelijkheid voor daden die worden gesteld door gewapende individuen die zich vanuit de Russische Federatie op Oekraïens grondgebied begeven, met de steun van eenheden van de gewapende strijdkrachten van de Russische Federatie, uitsluitend ligt bij de Russische Federatie;
- G. overwegende dat de 28 staatshoofden en regeringsleiders van de EU een krachtige waarschuwing hebben gegeven over de gevolgen van de Russische acties en hebben besloten de bilaterale gesprekken met Rusland over visa-aangelegenheden en de onderhandelingen over een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst, alsmede de deelname van de EU-instellingen aan de voorbereiding van de G8-top die is gepland voor juni 2014 in Sotsji, op te schorten;
1. veroordeelt krachtig de Russische aanval op de soevereiniteit, eenheid en territoriale integriteit van Oekraïne; spreekt zijn solidariteit uit met het Oekraïense volk in deze voor het land kritieke fase; vraagt een onmiddellijke de-escalatie van de crisis, met de onmiddellijke terugtrekking van alle militaire strijdkrachten die illegaal op Oekraïens grondgebied aanwezig zijn, en dringt aan op volledige naleving van het internationale recht en op volledige nakoming van de bestaande verplichtingen op grond van verdragen;
 2. benadrukt het feit dat de EU en haar lidstaten tegen Rusland moeten spreken met één stem en dat zij het recht moeten ondersteunen van een Oekraïne dat één is om zijn toekomst vrij te bepalen; is daarom tevreden met de gezamenlijke verklaring van de buitengewone Europese top van 6 maart waarin de Russische daden van agressie werden veroordeeld en de territoriale integriteit van Oekraïne werd ondersteund; vraagt nauwe trans-Atlantische samenwerking inzake stappen in de richting van een vreedzame oplossing van de crisis;
 3. benadrukt ervan overtuigd te zijn dat de totstandbrenging van een constructieve dialoog de enige mogelijke manier is om welk conflict ook op te lossen en in Oekraïne te zorgen voor stabiliteit op lange termijn; waarschuwt evenwel dat, als er geen de-escalatie komt, noch, met de aanhechting van de Krim, een verdere escalatie, de EU snel een besluit moet kunnen nemen over passende maatregelen, bijvoorbeeld een wapenembargo, visabeperkingen en de blokkering van de tegoeden van bepaalde personen, en dat er in dat geval ruimere gevolgen zullen zijn voor de lopende gesprekken over politieke en economische banden met Rusland; vraagt dat een behoorlijke evaluatie van deze gerichte acties wordt ondernomen, om ervoor te zorgen dat zij geen gevolgen hebben

voor de Russische bevolking in het algemeen en om grote negatieve gevolgen voor de EU en haar lidstaten te voorkomen;

4. benadrukt het feit dat de EU en alle lidstaten hun afhankelijkheid van Rusland op het gebied van gebied van energie moeten verminderen en dat zij ernstiger moeten werken aan diversifiëring op energiegebied, zowel wat gas als wat nucleaire hulpbronnen betreft; is voorts van mening dat de EU de Oekraïense overheid moet steunen bij de hervorming en modernisering van haar energiesector en bij de integratie van de Oekraïense energiemarkt in de energiemarkt van de EU; is tevreden met de bereidheid van de Commissie om Oekraïne te helpen zijn gasvoorzieningsroutes te diversifiëren door te zorgen voor bidirectionele stromen via landen van de EU en dringt aan op een snelle voltooiing van het hiermee verband houdende memorandum van overeenstemming tussen de transmissiesysteembeheerders van Slowakije en Oekraïne;
5. vraagt dat een onafhankelijke internationale missie wordt uitgestuurd om informatie over het conflict in Oekraïne te verzamelen, teneinde een objectieve beoordeling van de oorsprong van de onrust en de militaire interventie in de Krim mogelijk te maken, ook uit het oogpunt van het internationale recht, het humanitaire recht en de mensenrechten; is van mening dat deze missie kan helpen de spanningen te verlichten en verdere destabilisatie door gerichte desinformatie te voorkomen en dat zij tegemoet zou komen aan de bezorgdheid van de lokale bevolkingsgroepen, zodat de weg kan worden bereid voor een vreedzame oplossing van de crisis; vraagt dat de waarnemersmissie van de Organisatie voor veiligheid en samenwerking in Europa (OVSE) zo spoedig mogelijk tot het Oekraïense schiereiland de Krim wordt toegelaten;
6. maakt zich ernstige zorgen door de berichten dat gewapende personen een merkteken aanbrenge op de huizen van Oekraïense Tataren in gebieden op de Krim waar zowel Tataren als Russen wonen; merkt op dat de Krimtataren, die na de onafhankelijkheid van Oekraïne naar hun thuisland zijn teruggekeerd, de internationale gemeenschap verzoeken steun te verlenen aan de territoriale integriteit van Oekraïne en aan een algemeen wettelijk en politiek akkoord over het herstel van hun rechten als oorspronkelijke bewoners van de Krim; verzoekt de internationale gemeenschap, de Commissie en de Raad, de hoge VN-commissaris voor de mensenrechten en de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten onmiddellijk aandacht aan de rechten van deze en andere minderheidsgemeenschappen op het schiereiland de Krim te besteden;
7. dringt aan op erkenning van de legitimiteit van de Oekraïense interim-regering door Rusland en vraagt dat onmiddellijk onderhandelingen worden gestart, bilateraal en/of in een multilateraal kader, die binnen een beperkte tijdsspanne resultaten moeten opleveren; vestigt de aandacht op het feit dat de interim-regering als geheel de steun heeft gekregen van een meerderheid van 371 stemmen in de Verchovna Rada;
8. wijst erop dat de territoriale integriteit van Oekraïne is gegarandeerd door Rusland, de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk en onderstreept dat de Autonome Republiek van de Krim volgens de Oekraïense grondwet alleen referenda kan organiseren over lokale kwesties en niet over een wijziging van de territoriale configuratie van Oekraïne; benadrukt het feit dat een referendum over de kwestie van

aansluiting bij de Russische Federatie daarom zal worden beschouwd als illegitiem en illegaal, net als elk ander referendum dat in strijd is met de Oekraïense grondwet;

9. herhaalt zijn verzoek aan de interim-regering van Oekraïne om een inclusieve, democratische aanpak, teneinde het risico van nieuw geweld en territoriale verbroekeling tot een minimum te beperken; waarschuwt krachtig tegen acties die kunnen bijdragen tot een grotere polarisatie langs etnische of taalscheidslijnen; prijst in dit opzicht de Oekraïense regering om haar afgemeten en verantwoordelijke reactie op de gebeurtenissen op de Krim; benadrukt het feit dat de nieuwe autoriteiten in Kiev weer aansluiting moeten krijgen met de cultureel rijke Oekraïense maatschappij en ervoor moeten zorgen dat de rechten van de Russischtalige bevolking en alle minderheden volledig worden geëerbiedigd en beschermd, in nauwe samenwerking met de OVSE en de Raad van Europa; herhaalt zijn verzoek om een nieuwe, breed opgezette talenregeling waarmee alle minderheidstalen worden ondersteund;
10. is van mening dat bepaalde aspecten van de overeenkomst van 21 februari 2014 die is gesloten na onderhandelingen die namens de EU zijn gevoerd door drie ministers van buitenlandse zaken, nog steeds kunnen helpen om uit de bestaande impasse te raken; is evenwel van mening dat geen partij kan onderhandelen over en/of akkoord kan gaan met oplossingen die de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Oekraïne ondermijnen en bevestigt dat het Oekraïense volk het fundamentele recht heeft vrij de toekomst van zijn land te bepalen;
11. herhaalt zijn verzoek om een onderzoek naar de gebeurtenissen op het Majdan-plein in februari, die hebben geleid tot meer dan 80 doden en honderden gewonden;
12. vraagt vrije, eerlijke, transparante en nationale verkiezingen met waarnemers van de OVSE-ODIHR en herhaalt bereid te zijn om zijn eigen missie op te richten met dezelfde taak; verzoek de Oekraïense autoriteiten alles in het werk te stellen om een grote deelname aan de presidentsverkiezingen te bevorderen, vooral in de oostelijke en zuidelijke delen van het land; is van mening dat er parlementsverkiezingen moeten worden georganiseerd kort na de presidentsverkiezingen en vóór het eind van het jaar; herhaalt zijn verzoek aan de Oekraïense autoriteiten deze verkiezingen te houden overeenkomstig de aanbevelingen van de Commissie van Venetië en steunt de invoering van een proportioneel kiessysteem, om te zorgen voor een behoorlijke vertegenwoordiging, rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden in het land; benadrukt het feit dat het parlement en de leden hiervan belangrijk zijn, zowel op centraal als op lokaal niveau, met eerbiediging van de rechtsstaat;
13. is van mening dat regelingen kunnen worden getroffen voor een algemene constitutionele hervorming, bij voorkeur via de oprichting van een constitutionele vergadering met vertegenwoordigers uit de hele Oekraïne;
14. is tevreden met de goedkeuring door de 28 staatshoofden en regeringsleiders van de EU van het besluit van de Raad van 3 maart inzake de blokkering en recuperatie van gestolen overheidstegoeden, die zo snel mogelijk moeten worden geïdentificeerd en terugbezorgd aan Oekraïne;
15. herhaalt zijn standpunt dat de nieuwe regering de strijd tegen corruptie tot een van haar

hoofdprioriteiten moet maken en kijkt uit naar positieve resultaten op dit gebied; benadrukt het feit dat de Majdan-gangers en alle Oekraïners radicale verandering verwachten en een behoorlijke manier van besturen;

16. pleit voor een strategischere aanpak van Oekraïne door de EU en erkent dat het land snel hulp moet worden verleend; is tevreden met de aankondiging door de Commissie van een pakket concrete financiële maatregelen gedurende de komende jaren van op zijn minst 11 miljard EUR, uit de EU-begroting en van de internationale financiële instellingen in de EU, zoals de EIB en de EBWO, alsmede met de intentie van de Commissie om de komende weken positieve handelsmaatregelen te nemen, teneinde ervoor te zorgen dat Oekraïne onmiddellijk de voordelen geniet van de diepe en brede vrijhandelszone (Deep and Comprehensive Free Trade Area, DCFTA); is voorts tevreden met het aanbod van de VS aan de Oekraïense regering van een Amerikaanse leninggarantie van 1 miljard USD, die ervoor kan zorgen dat Oekraïne een grotere lening krijgt van het IMF; waarschuwt evenwel voor het gevaar van een confrontatie met Rusland over Oekraïne als in de Koude Oorlog en is van mening dat Moskou ook tot de sociaaleconomische stabilisatie van Oekraïne kan bijdragen, als duidelijk teken van verzoening en van zijn bereidheid zich in te zetten voor vrede en welvaart in het gemeenschappelijke nabuurschapsgebied;
17. verzoekt de EU dringend manieren te onderzoeken om Rusland te betrekken bij de zoektocht naar een duurzame politieke oplossing in Oekraïne en dringt er bij de EU en Rusland op aan hun invloed aan te wenden en al het mogelijke te ondernemen om een verdere escalatie van de huidige situatie te voorkomen, separatistische acties te ontmoedigen en alle geschillen op vreedzame wijze op te lossen;
18. is van mening dat de Oekraïense regering zich er in het kader van een politieke oplossing toe moet verplichten de schuld bij Rusland en bij Russische banken en bedrijven terug te betalen en een deel van de financiële hulp van de EU en andere internationale financiële instanties te gebruiken voor de sociaaleconomische ontwikkeling van de arme regio's in het zuidoosten van Oekraïne; verzoekt het IMF geen ondraaglijke soberheidsmaatregelen op te leggen die de reeds moeilijke sociaaleconomische situatie van het land nog zullen verergeren;
19. herhaalt dat een overeenkomst inzake visumvrijstelling tussen de EU en Oekraïne één manier is om gevolg te geven aan de verzoeken van het Oekraïense maatschappelijk middenveld en de studenten die hebben gedemonstreerd voor democratie en andere Europese kernwaarden; wijst erop dat een dergelijke vrijstelling uitwisselingen en intermenselijke contacten tussen organisaties uit het maatschappelijk middenveld zou intensiveren, waarbij het wederzijds begrip wordt aangewakkerd en economische uitwisselingen een positieve impuls krijgen; verzoekt de Commissie een voorstel in te dienen om Oekraïne op de lijst van derde landen te plaatsen waarvan de onderdanen visumvrij mogen reizen; verzoekt ook de lidstaten de bestaande visumversoepelingsovereenkomst volledig ten uitvoer te leggen en de door de visumcode geboden flexibiliteit te benutten om de toegang tot de EU te vergemakkelijken, met name voor studenten en wetenschappers, en in verband hiermee de samenwerking op het gebied van onderzoek te intensiveren, de jongerenuitwisselingen uit te breiden en de beschikbaarheid van beurzen te vergroten;

20. is tevreden met de bereidheid van de 28 staatshoofden en regeringsleiders om zo spoedig mogelijk en vóór de presidentsverkiezingen van 25 mei hun handtekening te plaatsen onder de politieke hoofdstukken van de associatieovereenkomst (AO); wijst erop dat de EU klaar staat om de volledige AO/DCFTA te ondertekenen zodra de politieke crisis is opgelost, er presidents- en parlementsverkiezingen worden gehouden en de nieuw verkozen autoriteiten klaar zijn om deze stap te ondernemen; herinnert er voorts aan dat Oekraïne op grond van artikel 49 VEU – net als elk ander Europees land – het EU-lidmaatschap kan aanvragen, mits het de democratische beginselen in acht neemt, de fundamentele vrijheden, de mensenrechten en de rechten van minderheden eerbiedigt en het functioneren van de rechtsstaat garandeert;
21. is er sterk van overtuigd dat de gebeurtenissen in Oekraïne aangeven dat de EU haar engagement en haar ondersteuning met betrekking tot de Europese keuze en de territoriale integriteit van Moldavië en Georgië moet verdubbelen, nu deze zich klaarmaken om de associatie- en de DCFTA-overeenkomst met de EU later dit jaar te ondertekenen;
22. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de EU-lidstaten, de waarnemend president, de regering en het parlement van Oekraïne en de president, de regering en het parlement van de Russische Federatie.